

Blokáda pochodu odpůrců potratu je útokem na demokratické principy

29.4.2025 - Luboš Zálom | Svobodní

V sobotu se v centru Prahy konal pochod odpůrců potratů nazvaný Pochod pro život. Akce však skončila předčasně. Zablokovali ji totiž aktivisté hnutí Praha je feministická. Dle slov mluvčí této organizace šlo o nenásilný protest, jímž se hnutí zasadilo za ženská práva proti středověkému tmářství.

Za prvé musím předeslat, že nezastávám ani jednu z pozice těchto znesvářených stran. Nesouhlasím s tzv. Hnutím pro život a s jejich stanovisky proti potratům. Jejich iracionální argumentaci, postavenou na náboženských premisách, odmitám. Stejnou míru iracionality však spatřuji na straně obhájců tzv. práva na potrat. Ti ve skutečnosti nehájí svobodu jednotlivce, nýbrž jen jakousi subjektivní libovůli v jednom jediném, z celkového kontextu vytrženém případě a s termínem práva na potrat zacházejí jako s abstrakcí vnášející se ve vzduchoprázdnu. Většinou však, zejména jde-li o otázky ekonomické a tržní, jsou zapřisáhlými odpůrci svobody.

Zablokování pochodu je však jednoznačně útokem na demokratické principy. Ty, pokud se omezují čistě na vztah občana a státu a nastavují politické mechanismy, jsou platné a hodné ochrany.

Pirátská europoslankyně Markéta Gregorová, která se blokády pochodu také osobně a aktivně zúčastnila, obhájuje celou věc popperovským paradoxem tolerance. Netoleranci nelze tolerovat – protože tím pak zvítězí netolerance. Zlo nelze tolerovat – protože tak dobro prohraje. Lze však tento princip použít jako omluvu, že účastníkům pochodu „pro život“ byla násilně upřena demokratická, občanská práva? Ne. Ze strany pirátky Gregorové je to jen demonstrace síly a zároveň varování: „Proti vám, kteří stojíte na opačné názorové straně, můžeme použít násilí. Smí se to.“ Ačkoliv mluvčí hnutí Praha je feministická tvrdí, že blokáda je nenásilným protestem, opak je pravdou. Blokáda je samozřejmě projevem násilí.

Nesvobodu nelze tolerovat, to je jistě pravda. Ovšem Piráti, různí LGBT aktivisté nebo progresivní levičáci jakéhokoliv odstínu nejsou zastánci svobody. Jestliže se právě oni zaštiťují svobodou a zneužívají ji jako záminku k násilí vůči názorovým oponentům, pak stejně i odpůrci LGBT hnutí a na něj navázané politiky mohou podobnými myšlenkovými pochody dojít k závěru, že zvrhlý pochod v rámci festivalu Prague Pride představuje útok na svobodu (a je to v zásadě pravda; proti svobodě jsou vlastně oba pochody). Když by ale katolická Aliance pro rodinu zkusila zablokovat pochod Prague Pride, bude její blokáda policií tvrdě rozehnána za použití „liberálních“ obušků a „demokratických“ vodních děl.

Naše země je demokratická (což nemusí nutně znamenat, že je svobodná). Politické postoje se prosazují určitými demokratickými mechanismy, mezi něž patří i možnost uspořádat pouliční happening, na kterém se pak prezentuje určitý politický názor, postoj či směr. Pouze v případě, že by se organizátoři takové akce vyslovovali proti demokratickým mechanismům nebo proti pluralitní demokracii jako systému, lze pak teoreticky uvažovat o tom, zda je správné a přiměřené se vůči takové veřejné akci aktivně postavit i za použití síly. Protože morálně vzato v určitých případech je preventivní použití síly na obranu vyšších principů ospravedlnitelné. To však není případ ani tzv. pochodů za život ani tzv. pochodů hrdosti. Oba jsou součástí demokratické diskuze ve veřejném prostoru a útok na oba z nich by byl zároveň útokem na demokratické mechanismy.

Násilné zastavení tzv. pochodu za život se nezakládá na obraně svobody nebo tolerance. Piráti a progresivní aktivisté mají často plné huby svobody – když se jim to hodí. Stejně tak se neustále vyslovují pro toleranci – přitom jejich rétorika je mnohdy fanaticky netolerantní. Pochod odpůrců potratů byl zastaven na základě subjektivní libovůle a nenávisti, nikoliv proto, aby byla obhájena a podpořena svoboda.

Blokující aktivisté měli bohužel na své straně policii, která zásah vůči blokádě spíše jen neobratně předstírala. A je tak tedy zcela jasné, za koho a za čí hodnoty rakušanská policie kope. Odpůrci potratů si posedali na ulici a zablokovali ji. Policisté je následně vyzvali, aby prostor opustili. Téměř třicet lidí pak bylo zadrženo a odvedeno k podání vysvětlení. To samozřejmě nestačilo. Blokujících aktivistů bylo mnohem více a ty, kteří byli zadrženi, vzápětí nahradili jejich další soudruzi. Blokující aktivisté tedy prostor zcela ovládli a policie ani zdaleka nepoužila všechny dostupné prostředky, aby uhájila občanská práva účastníků pochodu.

Jak agilní dokáže policie být, to si mnozí z nás na vlastní kůži pamatují z dob kovidové totality. Policie vždy stojí na straně toho, kdo je právě u moci a hájí jejich cíle. Demokratické a občanské právo postavit se za svoje názory formou veřejného happeningu bylo organizátorům a účastníkům tzv. pochodu za život upřeno – a policie jako politická síla to celé posvětila.

Postoj pirátské europoslankyně Gregorové odhaluje ještě jednu nebezpečnou rovinu celé věci. Politické skupiny spojené s aktuálně vládnoucí garniturou mohou, protože mají na své straně policii, zablokovat jakékoliv občanské shromáždění – třeba předvolební meeting opoziční strany. Mocenský konglomerát tím totiž vyřeší jeden podstatný problém: nahlášenou akci v tuto chvíli nelze zákonem zakázat. Lze ji jen formálně povolit, akceptovat. Ale jestliže se následně svolá „nenásilná“ protiakce, která nahlášený happening zablokuje, přičemž policie proti blokádě nezakročí a neochrání občanské právo organizátorů první akce, lze tak jakékoliv občanské setkání zakázat jaksi mimochodem. Nezakázat jej přímo, protože to zákonně nelze, ale znemožnit jeho uskutečnění. A přitom si stále trvat na tom, že jsme státem, jenž ctí demokratické mechanismy a hájí demokratické principy. Blokáda, kterou s takovou radostí v očích obhazuje pirátská politička, naznačuje směr věcí budoucích. Jak vlastně nazvat politický systém, v němž jsou určité názorové skupině upřena jejich občanská práva?

Převzato z blogu autora

<https://svobodni.cz/novinky/blokada-pochodu-odpurcu-potratu-je-utokem-na-democraticke-principy>